

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Правото и моралът

Есе

“В мазето е заключен пират (пиратът е метафора,
но в същото време е истински човек.)

(Мазето с право може да бъде сметнато
за тъмница.)”

Е. Моргинстърн

Истински важните неща на света са слепи - любовта, справедливостта, истината... а на лъжата краката са къси. Пиратите от своя страна обичат да лъжат, те имат нужда от зрение - за да могат да бягат. Бягаш обаче само докато не те хванат. А когато имаш за какво да бягаш, винаги има кой да те хване, дори и да е слеп.

В мазето е тъмно и зрението не е от особена полза. Светлината се търси по други начини, ако разбира се, изобщо се търси. В пълен мрак се виждат най-добре отминалите моменти и понякога заблестяват бъдещите. Чистата съвест се откроява на мръсния пейзаж.

Пиратът усеща присъствието на нещо, което не може да види. Облива го студена пот. Усеща възмездието. Все пак, всеки пират е извършвал разни пиратски дейности, прескачайки моралните и/или правните граници в откритото море (откритото море може с право да бъде сметнато за метафора).

С липсващото си око пиратът разбира, че онова, което зрението на другото не може да види, е жена. Жена, която познава тъмнината по-добре от всеки друг. Тя я приема и я обича. Няма нужда да му проговаря. Той разбира, дори да е пират (поякога пиратската съвест не е толкова опетнена). Чака. Защото знае, че всеки си поема присъдата. Пред

нея всички са равни, макар душите им да са черни. Всеки има право да разкаже своята история. Затова и той започна да разказва.

“Някога, много отдавна, преди да стана пират, бях рицар. От онези, с бляскавите доспехи и с храброто сърце. Онези от приказките, които спасяват принцесата и живеят дълго и щастливо. Но животът не е приказка. Нямахме принцеса. Имаше кръчма и един рицар с малко повече от необходимата жажда за приключения и...алкохол. Имаше един хлапак, копнеещ за нови хоризонти, попаднал на грешното място в грешното време. Кое то всъщност значеше, че беше точно там, където трябваше.

В края на краищата приключения имаше - но доблести и чест, не съвсем. Няма нищо доблестно в това един рицар да стане пират, една чиста душа да стане престъпник. Когато приказките се превърнат в мръсни вицове, а играта на дама стане хазарт. Когато не жадуваш за подвиг, а по-скоро за пари и кръв. Дойде момент, в който младият пират, бивш рицар, сам извади окото си - дори тогава знаеше, че всичко се плаща и после си носиш превръзката. Предполагаше, че тя е достатъчна. И навярно тогава беше. Но океанът размъти ума му. Остави морала някъде зад борда. Отдавна бе забравил рицарския кодекс (рицарският кодекс с право може да бъде сметнат за метафора), измисли свои закони. Но пиратите не спазват закона.

Това е грозна история, Темида.” Пиратът узна името на жената някъде по време на разказа. “Но макар и грозна, всяка история има право да бъде разказана. Така се стига до истина и правосъдие, Ваша Чест, нали така?! Защото не е ли всичко свързано? Може би, ако имах две очи, никога нямаше да го разбера. Нямахме да знам колко лесно храбър рицар се превръща в пират. Нямахме да знам, че и най-съвестното дете може да избере грешния път и да стане лош човек. Нямахме да знам, че има право - но после си излежава присъдата. Справедливо.”

Следва кратко мълчание. Пиратът гледа и не вижда. Някъде в мрака жената поглежда везната с незрящите си очи. След което отсича с меч.

(Разказът с право може да бъде сметнат за метафора)

Автор : Атея Александрова Степанович, ученичка в XII клас на СУ "Вела Благоева" гр. Велико Търново